

A cica megnevelése

A cica megnevelése

Megosztás

- [Facebook \(opens in new window\)](#)
- [Twitter \(opens in new window\)](#)
- [Pinterest \(opens in new window\)](#)
- [Download \(opens in new window\)](#)
- [E-mail \(opens in new window\)](mailto:uhiskas@uhiskas.com)

A macskák különös módon viselkedhetnek, ha betegek, fájdalmaik vannak, idegesek, félnek vagy hosszú távon unatkoznak. Agresszívvá válhatnak, táplálkozási problémáik léphetnek fel, de az is elképzelhető, hogy leszoknak a szobatisztaságról. Vannak azonban olyan viselkedési formák, amelyekre „nincs mentség”, mert abból adódnak, hogy kedvencünk egyáltalán nem ismeri azokat a szabályokat, amelyeket a békés együttélés érdekében felállítottunk, illetve nem vesz róluk tudomást. Természetes, hogy nekünk is vannak elvárásaink a cicával szemben, és hogy bizonyos magatartásformákat nem tolerálunk. A mi feladatunk, hogy megértsük macskánkkal, hogy mit szabad és mit nem, azaz, hogy elfogadtassuk vele a „házirendet”.

Az általános vélekedés szerint a macskák önző, független lények, akiket igazából semmi és senki nem érdekel önmagukon kívül. Sokan azt gondolják, hogy a „hűséges és okos” kutyákkal ellentétben képtelenség őket megnevelni, mert nincs bennük semmi tekintélytisztelet, és eszük ágában sincs változtatni a viselkedésükön az emberek kedvéért. Amikor hozzálátunk kedvencünk szocializálásához, meg se próbáljuk őt a kutyákhoz hasonlítani! Ahhoz, hogy a legkisebb hatást tudjuk gyakorolni a macskánkra, meg kell értenünk a személyiségét, és a viselkedésének mozgatórugóit. A legjobb bizonyíték arra, hogy a macska „nevelhető”, hogy apró kölyök korában rengeteg mindent megtanul a mamájától és a testvéreitől. Az anyamacskát utánozva sajátítja el a tisztálkodást, a macskavécé használatát és a vadászat fortélyait. Ha „szemtelenkedik”, az anyja határozottan rendreutasítja, más helyzetben azonban megjutalmazza egy kis szeretgetéssel, mosdatással. A testvéreivel folytatott játék, birkózás közben rájön arra, hogy mi az, ami fájdalmat okoz, és mi az, amit nem tűrnek el a fajtársai. Az első hetekben sok egyéb dolgot is meg kell tanulnia a kis állatnak, többek között rá kell jönnie, hogy milyen veszélyek leselkednek rá a környezetében. A szükséges ideig a mamája mellett cseperedő kölyök, aki mindeközben hozzászokik az emberek társaságához is, messziről felismerhető, mert magabiztosan, félelem nélkül lép ki a nagyvilágba, kiegyensúlyozott a

kapcsolata az őt körülvevő állatokkal és emberekkel, és ennek köszönhetően sokkal könnyebben tud alkalmazkodni. Az utcán felnőtt kiscicák jóval nehezebb helyzetben vannak, mert távolságot tartanak az emberekkel szemben, bizalmatlanok, ami megnehezíti a velük való kommunikációt, és valószínűleg rettegnek az új helyektől.

Erőszakkal soha!

Le kell szögeznünk, hogy erőszakkal képtelenség megfegyvelmezi egy macskát. A kutya farkaállat, és pontosan tisztában van a családban elfoglalt helyével, illetve azzal, hogy a gazdája a „falkavezér”. Ezzel szemben a cicák tökéletesen egyenrangúnak képzelik magukat az emberekkel, és eszükbe sem jut, hogy azért kellene engedelmessé válni nekünk, mert mi vagyunk a „főnökök”. A macskák a természetben önállóan, magányos vadászként élnek, és többnyire nem tagjai semmilyen hierarchikus közösségnek, ezért fel sem merül bennük, hogy alkalmazkodjanak. Megfigyelhetjük azonban, hogy a cica magától is megtanul sok mindent. A legtöbb macska remek időérzéssel rendelkezik, és pontosan tudja, hogy a nap melyik időszakában várható a gazdája hazaérkezése. Megtanulja azt is, hogy milyen hangok jelzik a vacsora közeledtét, és rohannak, ha meghallják a konzervnyitás zajait. Ha a macskára hatni akarunk, egyetlen lehetőségünk, hogy motiváljuk őt, és éreztetjük vele, hogy jól jár, ha azt teszi, amit elvárunk tőle. Ennek feltétele, hogy a cica jól ismerjen és elfogadjon minket, azaz hogy kialakuljon a kötődés köztünk. Érintsük meg a cicát minél többször, simogassuk, vegyük az ölünkbe, és beszéljünk hozzá kedvesen, hagyjuk, hogy megismerjen minket. Ha csupa pozitív élményben részesül általunk, akkor kötődni kezd hozzánk, és fontossá válik számára, hogy fenntartsa a jó kapcsolatot velünk. Ha azt látjuk, hogy feloldódottan viselkedik a társaságunkban, akkor nyert ügyünk van. Az irántunk táplált bizalom egyik legtipikusabb megnyilvánulása, ha teljesen elengedi magát alvás közben, kinyújtja a végtagjait, és eközben a hasát is felénk fordítja, ez ugyanis azt jelzi, hogy tökéletes biztonságban érzi magát velünk. Épp ezért soha nem szabad erőszakkal közelítenünk felé. Az ordibálásnak, dühnek, testi fenyítésnek semmi értelme, mert nagyon megijeszthetjük vele a cicát, és mindenképpen sokat ártunk a kapcsolatunknak. Ha a macska elveszti a bizalmát velünk szemben, szinte reménytelenné válik, hogy hassunk rá.

Fő a következetesség!

Szintén fontos, hogy a szabályok attól a pillanattól kezdve érvényesüljenek, hogy a cica beteszi a lábát a lakásunkba. Érdemes már a megérkezése előtt felállítani a macskára vonatkozó házirendet, és az összes családtaggal megállapodni abban, hogy mit engedünk meg leendő kedvencünknek, és mit nem. El kell döntenünk, hogy mely helyiségekben tartózkodhat a cica, és hová nem mehet be, engedjük-e, hogy az ágyunkra telepedjen, vagy nem, hol etetjük, juttatunk-e neki falatokat a saját ennivalónkból, vagy nem, mivel játszhat, és mi tabu számára. A szabályokat a későbbiekben következetesen be kell tartani, mert annak semmi értelme, hogy a különböző családtagok más-más elvárásokat támasszanak a kis négylábúval szemben. Ha megállapodtunk abban, hogy a cicának nincs helye a konyhában, akkor ügyeljünk arra, hogy senki se juttasson titokban sonka- és sajtdarabokat az étkezőasztal alatt megbúvó macskának. Néha természetesen nagyon nehéz következetesnek maradni, de a saját érdekünkben feltétlenül szükséges. Ha a kiscica hajnalban kétségbeesetten nyávog a hálószoobaajtónk előtt, mi megsajnáljuk, és megengedjük neki, hogy ez alkalommal a takarónk alá bújva aludjon, ő joggal várja el, hogy ettől kezdve minden éjszakát velünk tölthessen. Ha sziklaszilárdan elhatároztuk, hogy a macskának nincs helye a hálószobában, illetve az ágyunkban, tartsunk ki e mellett. Ilyen esetekben, ha bármilyen módon reagálunk a nyávogására, akár csak annyiban, hogy kimegyünk hozzá és megszidjuk, ő úgy érzi, elérte, amit akart, hiszen unatkozott, magányos volt, és végre foglalkoznak vele. Egyetlen lehetőségünk, hogy nem veszünk

tudomást a hajnali látogatásról, és akkor van esélyünk, hogy idővel megszokja: az éjszaka az alvás ideje, amikor nincs játék és simogatás. Hasonló helyzet, ha a cica hangosan nyávogva enivalót követel, és adunk neki valami finomat, csak hogy abbahagyja a nyávogást. Ezzel meg is tanítottuk arra, hogy milyen módszerrel szerezhet extra csemegéket az etetési időn kívül.

A jutalmazás

Ha meg akarunk tanítani valamit a cicának, illetve rá akarjuk venni valamire, az egyetlen esélyünk a jutalmazás. A cica tanítását elősegíti, hogy nagyon kíváncsi, és imádja, ha foglalkoznak vele. Tegyük úgy, mint a valódi idomárok: szerezzünk be valamilyen jutalomfalatot, amiért kedvencünk „megőrül”, és jutalmazzuk minden alkalommal, amikor végrehajtja, amit elvárunk tőle. Ilyen módszerrel pillanatok alatt megtanulja a nevét, és jön, ha hívjuk, visszahozza az eldobott tárgyakat, leül, pacsit vagy „puszit” ad, és még ezeknél komolyabb mutatókat is produkál. Az „idomítás” lényege, hogy tudatosan összekapcsolja a feladat végrehajtását és az azt azonnal követő finom jutalmat. Nagyon fontos, hogy soha se hívjuk magunkhoz, amikor megszidni készülünk! Egy idő után persze elhagyható a jutalmazás: ha rögzült benne, hogy a nevét hallva érdemes azonnal megjelennie nálunk, élete végéig reagálni fog a hívásunkra. Tudnunk kell azt is, hogy a legtöbb macska a dicsőreget is jutalomnak értékeli, s nagyon élvezi, ha megsimogatjuk, kényeztetjük, és közben kedvesen beszélünk hozzá.

Amit nem szabad...

Egész más a helyzet, ha arra akarjuk rávenni a kedvencünket, hogy valamit NE tegyen. Mindenképpen legyen az eszköztárunkban egy tiltószó! Ha látjuk, hogy a cica a konyhapulton mászkál és valami maradék után szimatol, illetve a lábujjunkat vagy a bútorunkat rágcsálja, vagy bármi olyat tesz, amiről szeretnénk leszoktatni, minden alkalommal éles hangon, röviden szóljunk rá, esetleg hangosan tapsoljunk, vagy adjunk ki „sssss” hangot, mint az anyamacska, amikor a kölykeit fegyelmezi. A macskák általában nem szeretik a kellemetlen zajokat, és ösztönösen menekülőre fogják. Ha ez nem elég, határozott mozdulattal akadályozzuk meg, hogy folytassa a tevékenységét. A figyelmeztetésnek azonban csak és kizárólag „tettenérés” esetén van értelme. A macskák egy-két perc alatt megfeledkeznek arról, hogy mit tettek korábban, tehát ha este hazaérve észleljük, hogy valaki a nap folyamán szétúrta a szemetesláda tartalmát, teljesen felesleges a cicát megszidni, mert fogalma sem lesz arról, hogy mi a bűne. Nehezebb tehát a helyzet, ha kedvencünket olyan „rosszaságról” akarjuk leszoktatni, amit a távollétünkben követ el. Arra ugyanis néhány alkalom után rájönnek, hogy az emberek nem szeretik, ha a pulton mászkál, és a társaságunkban feltehetőleg nem ismétli ezt meg többet. Azonban bármilyen szomorú, de a legtöbb cica úgy gondolkodik, hogy „amikor a lakótársaim itthon vannak, nem mehetek a konyhapultra, de miért ne tehetném ezt akkor, amikor senki sem látja?”. A legegyszerűbb persze, ha kedvencünket egyszerűen kizárjuk azokból a helyiségekből, amelyekben nincs helye, de ha erre nincs lehetőség, meg kell próbálnunk „átverni” őt. Azt a hatást kell benne keltenünk, hogy a „büntetés” független tőlünk. Erre az este szokták javasolni a vízpisztoly használatát. Ha a macska azt hiszi, hogy az őt rosszkodás közben eltaláló vízszugár nem tőlünk érkezik, hanem maga a tiltott hely – jelen esetben például a konyhapult – okoz számára ilyen kellemetlen élményt, akkor távol tartja majd magát ettől a helytől. Hasonló hatást érhetünk el, ha megdobjuk őt egy szivaccsal. A lényeg, hogy fájdalmat ne okozzunk, csak ijesszük meg egy kicsit kedvencünket úgy, hogy ő ne velünk kösse össze a kellemetlen élményt. Még hatásosabb lehet, és a távollétünkben is működő módszer, ha a cica számára elviselhetetlen szagú „távoltartó” spray-t alkalmazunk a tiltott felületen, esetleg egy időre bevonjuk alufóliával, amihez nem szeretnek hozzáérni, vagy mindkét oldalán ragadó csíkkal, amibe szintén nem kellemes

belelépni. El kell azonban mondanunk, hogy nincsenek minden macskára érvényes szabályok, és ezért nagyon kreatívnak kell lennünk. Minden macska esetében más módszer válik be. Be kell vallanom, hogy nekem van egy olyan fiatal macskám, akit az sem tart vissza a konyhapulton való közlekedéstől és a serpenyők kinyalogatásától, ha egy szakácskönyvet vágnak hozzá. Nincs más lehetőségem, mint kivárni, hogy idővel lehiggadjon, megfontoltabbá váljék, és addig is kizárni őt a konyhából.

Amit mi tanulunk tőlük

Végül ejtsünk néhány szót arról is, hogy a macskák milyen hatást gyakorolnak ránk, és mit „tanítanak” ők nekünk! A legtöbb macskagazdi számára a macska a természetet, a „vadont” jelképezi, és nagy élvezetet talál abban, hogy otthonában figyelje az apró ragadozót. A cica elegáns mozgása, viselkedése nagyon hasonló a méltóságteljes és félelmetes nagymacskákéhoz, de kicsi, meg lehet simogatni, és édesdeden szunyókál az ölünkben. Ez a kettősség teszi olyan vonzóvá számunkra ezeket a csodálatos kis teremtményeket. Mára tudományos vizsgálatok igazolták azt a tényt – amit mi, cicabarátok eddig is sejtettünk –, hogy a macskatartás jó hatással van ránk.

[Vissza a junior cikkekhez](#)

Source URL: <https://www.whiskas.hu/junior/jatek-es-tanulas/a-cica-megnevelese>